

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Nyolcz hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél	6 kr.
Minden következőnél	. 4 "
Bélyegdíj külön	30 "
Nyilttér sora	15 "

Wilford utána rohant és lármát csapott, én azonban a nyitott ajtónak tartottam és beléptem a szobába. Szinte elvártam, hogy mindent úgy találjak, mint a hogy Renard szobáját Cheyningban kép-

leginkább a fölhözött források bizonyítanak. A bathukolposz ezen értekezéssel a munkiféjezések sorába lép és hiszem, hogy rövid idő alatt sportszerűen fogják használni.

Telmányi értekezése után a tanárkar bemutatása következik. 37 névvel találkozunk, melyek között egyházi és laikus határátul is ismertet. A tanárkar után a tananyag kimutatása jó. Ennél a pontnál azt jegyzem meg, hogy a latin, görög és német fordításoknál minden gimnáziumnál más-más anyagot találnak; hol többet, hol kevesebbet fordítanak; azonban lyceumunk dícséretére legyen mondva, ez nem azon középiskolák közé tartozik, hol a VII. osztályban össze-vissza 160 versort fordítanak egy év alatt. Rendkívüli tárgyakul a művészet, gyors- és rond-írás, francia nyelvét tanították; azonkívül kémiai gyakorlatokat is tartottak.

A negyedik rovat alatt a feladványok címeit soroljuk fel. A gimnáziumnál 101 közül 10 tűnt ki, míg a reáliskolánál 38 közül 12 tűnt ki. Mindenesetre feltűnő különbség. — Az ötödik rovat hozza az „Adatok”-at a testvérintézetek történetéhez. Ezeket a nagy közönség a hírlapokból jól ismeri. Az irodalmi működés rovatánál kimaradt legalább is négy tanár neve: lehet, hogy ők maguk nem adták be irodalmi működésükről szóló adataikat.

A hatodik rovat: Jelentés a segélyező egyesületnek működéséről. Ebből a jelentésből megtudjuk, hogy az egyesületnek az idő szerint 110 tagja van, és pedig 88 alapító és 22 rendes tag. A pénztári kimutatás 6887 frt 18 kr forgalmat mutat ki.

Anélkül, hogy privilégiumot kérnék, a tisztelt egyesületnek ajánljuk, hogy a segélyezés nagyobb mérvben gyakorolható legyen. A keresse meg a csanádi káptalan, az aradi görög keleti román és a temesvári szerb püspököt, hogy lépjenek be az egyesületbe, hogy hűvek gyermekei is jobban segíthessenek; továbbá legyenek pártoló tagok is évi egy forinttag sági díjjal, és hogy az olyan dicsőítő közönség, mint Pécska, Elek, szőlőstassanak fel alapító tagokul való belépésre, de kérsék meg a kisje-női, szekudvari, péti uradalom is alapító tagokul belépni. Minden közönség legalább pártoló tag legyen; a nagyobb közönség legyenek rendes tagok. Új-Arad sokat köszönhet Arad középiskolájának; legyen ő is alapító iskolájának. Járuljon ő is a segélyező segélyezéséhez, úgy is ezerszer könnyebben taníthatja gyermekeit, mint bárki, kinek gyermekeit keserves módon takarított pénzre kell taníttatnia.

Össze-vissza 69 tanuló kapott könyvet és ruhaneműt. A segélyezésre kiadott 513 forint 70 kr leginkább bizonyítja fennebbi ajánlatunk szükségességét, mert ha több anyagi erő van, többen is részesülhetnek benne.

A hetedik rovatban a taneszközöket írjuk le. Fölösleges mondanunk, hogy minden tekintetben nagyszerűen, majdnem pazarul van az intézet felszerelve. Van három törzskönyvtára 19.541 darab könyvvel; azonkívül van a tanári és ifjúsági könyvtár. A kettős középiskolának a törzskönyvtáron kívül legalább is 40.000 forintnyi értékes taneszközök vannak.

A nyolcadik rovatban jönnek az ösztöndíjak. Hála Istennek, eljuttunk már egyszer oda is, hogy az ösztöndíjakokról kedvezően szólhatunk; az aradi középiskolánál 15 ösztöndíjas tanuló van, de a 15 tanuló az ifjúság színvonalát képviseli, csak két román ifjú van, kinek elégséges az osztályzata. Ilyen jeles ifjakról senki sem sajnálja az ösztöndíjat, sőt inkább örül az igazi érdem megjutalmazásán. Most azután következik az ifjúság érdemsorozata. Összegezve a két iskola ifjúságának a számát, az eredmény a következő: A két középiskolában volt az iskolaév végével 516 tanuló, ezek közül eredményesen tanult 392; megbukott 124, ami 24 százaléknak felel meg. Az idén netto négy perccel kevesebb bukkott meg, mint tavaly. Az ifjúság száma tavaly az év végén 496 volt; a javulás tehát itt is megvan, szaporodván az ifjúság 21 fővel. Ha ezen 25 fő mind vidéki, akkor nagyon sokat ér. Az érdemsorozat után következnek az értekezési vizsgálatokról szóló jelentés. A gimnáziumnál négynégy nem adott meg az „érték” jelzőt. A reáliskolánál mind a négyet értéknek ítélték.

A statisztikai adatokból felemlíthetjük, hogy a gimnáziumnál 379, a reáliskolánál pedig 169 tanuló iratkozott be; a gimnáziumból kimaradt 24, a reáliskolából 8. A gimnáziumban volt 13 jeles, a reáliskolában 4. A gimnáziumban összesen 86-an ke-seregnek, míg a reáliskolában 38-an gondolkodnak a vakáció örömtelenségére felelt. Az új iskolaév augusztus 28-án kezdődik beírásal; legfontosabb az aradi szülőkre nézve az igazgatónak azon kijelentése, hogy miniszteri rendelet értelmében a III-ik osztályba 60-nál több tanuló nem veszik fel; tehát az aradiak siessenek már az első nap beíratkozni, mert különben könnyen megeshetik rajtuk, hogy kimaradnak.

(Folytatás következik.)

Megyei közügyek.

Folytatolagos sorrendje

az aradmegye törvényhatósági bizottságának Aradon 1890. évi július hó 14-én tartandó rendes évnagyes közgyűlésén felleendő ügydaraboknak.

34. A vármegye alispánjának jelentése, a gyámoltak és gondnokoltak tulajdonát képező, valamint a gyámpénztári kölcsönökre jelzálogul leköltött épületeknek tűzkár elleni biztosítása czéljából a biztosító tartalék kijelölése iránt.

35. A vármegye alispánjának jelentése Ugurean Zeigmond elhunyt megyei irnoknak kegydíjazása tárgyában.

36. A vármegye árvaszékekének jelentése Szigethy Lajos volt pankotai lakos gyámpénztári tartozásának leírása iránt.

37. A vármegye árvaszékekének jelentése, Szur Jón gyula-ársándi lakos behajthatlan gyámpénztári tartozásának leírása tárgyában.

38. A vármegye árvaszékekének jelentése, Gerhardt György új-peulisi lakos gyámpénztári tartozásának a tartalékalapból való utalványozása tárgyában.

39. A vármegye alispánjának jelentése, melyet a községi jegyzői nyugdíjintézetnek Kaba Miklós volt sikulai jegyző nyugdíjnyelének megállapítása iránt hozott határozatát bemutatja.

40. Váshelyi Géza kérvénye úgy a maga, mint Reginald, Vilma, Lenke, Géza, Margit és István gyermekei nemessé-gének kihirdetése és a nemesei lajstromába beiktatása iránt.

41. Králicz Géza megyei irnoknak kérvénye kegydíjaztatása iránt.

42. Kovaszincz közönség iskolaszékekének kérvénye, a kovaszinczi magyar tanuló iskola 1889/1890. évi költségének fedezése végett a népművelési alaptávkny kamataiból 60 frt segély utalványozása tárgyában.

43. M. Pécska közönség képviselőtestü-tének határozata a község tulajdonához tar-tozó Szűnda-Basarágyi-pusztá kezelésé iránt alkotott szabályrendelet megállapítása iránt.

44. Új-F. Varsánd képviselőtestületének ha-tározata, a községi törzsvagyán kezelésé mo-dozata iránt alkotott szabályrendelet megál-lapítása tárgyában.

45. Német-Pereg község képviselőtestü-letének határozata, a községi kiadások fede-

zése czéljából a községi kezelési alapokból eszkölendő 1026 frt 69 kr-ra menő kölcsön vétele tárgyában.

46. Bokszeg község képviselőtestületének határozata, az irtó telepek politikailag le-endő kezelése tárgyában.

47. Borosjenő község képviselőtestületé-nek határozata, a község tulajdonát képező ménlovaknak a legelőre való bocsátása iránt.

48. Bokszeg község képviselőtestületének határozata behajthatlan közoköltségi hátralék leiratása iránt.

(Folyt. köv.)

Kiadta:

Bánhidv Antal báró,
főjegyző.

† Pejacevich Miklós.

Arad, július 8.

Pejacevich Miklós gróf hadtestpa-rancsnok elhunytáról lapunk bő távirat-ban megemlékezett. Adatainkat a követ-kezőkkel egészítjük ki:

Verőcei Pejacevich Miklós gróf 1833. július 27-én született Szlavónia Rét-falu községében. Atyja Pejacevich Péter gróf horvát miniszter, a későbbi horvát báró, anyja pedig Esterházy Franciska grófnő volt. 1848. március 26-án had-apródként lépett a 6-ik számú ezredbe s ugyanaz év június 1-én hadnaggyá lé-pítették elő. Részt vett a magyarországi had-járatban. 1849. november 1-én az 1. számú huszárezred főhadnaggyá léptették elő s ugyanaz ezrednél 1851. december 1-én másodosztályú, majd 1854. október 29-én első osztályú kapitánnyá lett. 1857. má-jus 16-án a király hadsegédeül választotta. Az 1859-ik olaszországi hadjáratban részt-vett s a legfelsőbb hadiszálláson volt. Ugyanez év december 31-én ő felseg-e szárnységiévé, 1861. január 27-én pe-dig a 11. számú huszárezred alezredesévé nevezte ki s egyidejűleg kifejezte előtte legfelsőbb megelégedését szárnységi mű-ködése fölött. 1864. február 19-én a 19-ik huszárezred ezredese és parancsnoka lett s mint ilyen részt vett az 1864-iki dán hadjáratban. 1866-ban a poroszok el-len küzdött ezredével és súlyosan meg-sebesült. 1866. október 3-án a hadjá-ratban teljesített kitűnő szolgálataiért a harmadosztályú vaskorona-renddel (hadi dísztménnyel) tüntették ki. 1869-ben jun. 10-én a XIV. hadosztálynál dandár-parancsnok, 1870-ben vezérőrnagy és 1871. augusztus 22-én a király ő felseg-e főhad-segéde lett. 1874. január 28-án lovassági felügyelővé neveztek ki s egyidejűleg érdemei elismeréséül a Szent-István-rend lovagkeresztjét kapta. 1875. május 1-én altábornaggyá, 1883. márc. 29-én a 2-ik dragonyos-ezred tulajdonosává nevezték ki s 1885. ápr. 14-én az első osztályú vaskorona-rendet kapta. 1886. július 13-án lett a negyedik hadtest parancsnoka s ez alkalommal újra része volt a legfelsőbb elismerésben. 1887. április 25-én ő felseg-e az arany-gyapjas rend lovagjává ne-vezte ki.

Amikor Budapestre jött hadtestpa-rancsnoknak, föllevenítették a lapok éle-tének egy érdekes epizódját. 1881-ben az olasz királyi pár Bécsbe érkezett; a pálya-házban két olyan katona üdvözölte, a ki-nek csak fél karja volt: Pejacevich gróf és Robillat gróf, az akkori olasz nagy-követ. Pejacevich ugyanis, mint a király

főhadsegéde, a fejedelmi vendégek mellé volt beosztva. A két gróf e pályaházból egy kocsin hajtatott a burgba; a közön-ség nagyon megbámulta őket.

Az elhunyt tábornok oly gyorsan emelkedett a katonaságnál, ahogy ma-napság már egy királyi herceg sem emel-kedhetik. Harmincegy éves korában lett ezredessé. Ez csak úgy vált lehetővé, hogy Pejacevich gróf ő felsegének gyer-mekekori játszótárs, majd ifjúkori barátja volt s haláláig oly viszonyban állt az uralkodóhoz, hogy nem hivatalos ügyek-ben bizalmasabb formákat használhatott a társalgásban, mint bárki más. Kivül még csak Taaffe gróf osztrák miniszterelnök, Coronini gróf dragonyos-ezredes és Bom-belles báró ellentengernagy élhetett e ki-váltsággal. Pejacevich gróf hétéstendő-vel volt fiatalabb Edelsheim-Gyulay báró-nál s az 1866-iki háborúban ő alatta volt ezredparancsnok. S ott történt közöttük egy egész életre kiható szóváltás, melynek következtése Pejacevich bénasága lett. Gitsinnél álltak június 29-én. Edelsheim-Gyulay báró az 1. számú könnyű lovas-hadosztály vezérére s azt a parancsot adta Pejacevich ezredesnek, hogy néhány lovas-századdal a tornai uton egy bizo-nyos pont felé előnyomuljon. Mivel csak kémszemle volt az egész, Pejacevich gróf egy örmagyra akarta rábízni a parancs-nokságot. Edelsheim Gyulay báró azonban épp akkor ért oda az ezredhez s valami olyan megjegyzést tett, mely rábirta Pe-jacevichet, hogy mégis maga vezesse a kémszemlét küldött csapatot. Néhány perc múlva a gróf olyan súlyos sebet kapott, hogy jobb karját le kellett vágni.

Mint Bécsből táviratozzák, Pejace-vich gróf halála ott is nagy részvétet s még nagyobb meglepődést keltett. A hadtestparancsnok már a mult szerdán ér-kezett oda szolgálójával. Olyan rossz szin-ben volt, hogy ismerősei szinte megijed-tek tőle. A csütörtökre virradó éjszakán rosszul lett s elhívták hozzá Oberadszky törzskari orvost, aki feltétlen nyugalmat ajánlott neki. Pejacevich azonban már csütörtökön felkelt s halálos betegen uta-zott el Bécsből Gasteinba.

A hadtestparancsnok Gasteinba küldte ma reggel Fox törzskari századost s oda-utazott Kaltenleutgebenből az elhunyt szárnysége, Bethlen László grófhuszá-rkapitány. A temetés felől még nem intéz-tek; megvárják a család rendelkezé-seit.

Legujabb posta.

— Vezérő államférfiak találkozósa. Egész határozottsággal jelentik, hogy Crispi, Kálnoky, Caprivi és Salisbury augusztus végével Kissingenben talál-kozni fognak és ott megállapítják az euró-pai politika vezéreszméit.

— A szerbiai válság. A lappangó vi-szály a radikálisok és Milán király közt egyre tart. A radikálisok eleinte azzal kísérlettek meg Milán királyt Belgrád el-hagyására bírni, hogy őt fenyegető me-renyleti tervokról szóló híreket köhöltek; azt hitték, hogy a volt királyt ezzel meg-félemlítik. Milán azonban kinyilatkoztatta,

itt a környéken, ami az egész reggelem-t igénybe fogja venni.

— Az ördögbe! nincs szerencsém. De legalább öre számíthatok-e, kedve-sem? — tévé hozzá Móríc, Gastonhoz fordulva.

— Kedves barátom, — felel a sports-man — Toursban futtatások vannak és ha megfogadjak szavamot, úgy elhagyjuk a pisztrángokat és a tónak minden egyéb lakóját és elmegyünk a lovakat repülni latni. Miss Arabella ott lesz, a híres Miss Arabella, tudja, és Godolphin jockey ve-zeti. Otven loust fogadtam rá.

— Ah! mihielyt Miss Arabelláról van szó, nincs többé mit mondanom.

— Kedves Gaston, elmegyek önnel a futtatásra; mi ketten fogunk képviselni a turfon a de la Roche-d'Eon kastélyt. Ez különben a legjobb alkalom, hogy a pis-póknél tegyük tiszteltünket és beszéljünk meg vele a Klára esküvőjének napját. Mit gondol, kedves nagymama?

— Azt hiszem, — felelt a márkiné, — hogy most az egyszer, ami már régen nem történt, jó eszméje volt. És most menjünk fekdüni, — tévé hozzá. — Jó éjt, kedves szépem; jó éjt, uraim, és jó éjt mindnyájunknak.

Nehéz volna megállapítani, hogy más-nap ki volt a kastélyban először talpon. Nincs szükségünk megmondani, hogy a márkiné nem volt az utolsók közt és a herceg mégis megelőzte őt.

Ha azon reggel a nap nem emel-kedett volna fel oly fényesen a felleg-nélküli égen, akkor a hercegné nem hallotta volna meglepetés nélkül, hogy férje már lóra ült és egy sétára indult. És mikor szobájának redőit félrehúzta, csodálkozással látta Mórícot sétálgatni, szivarral a szájában, kíséretében nagy agarával.

(Folytatás következik.)

hogy nincs szándékában Belgrádot el-hagyni.

— Gyilkolások Csetinye utcáin. Nikita fejedlem unokatestvérét és a fejedelmi testőrség parancsnokát, Martinovics Bosz-kót kedden reggel meggyilkolták. A meg-gyilkolt rokonai a főpiaczon vérboszut gyakoroltak és a gyilkost meglincelték. Az eset a lakosság között óriási izgatott-ságot idézett elő. (N. Fr. Presse.)

— A kolera. Valencia, jul. 7. Valen-cia tartományban a kolera némileg ter-jed. Ujabbán három ember betegedett, három halt meg koleraiban, Gandiában ti-zenegyen beteglettek meg és három halá-lozás fordult elő. Rotovában és más vi-déki városokban is fordultak elő kolera-esetek. A kullerai kikötőt Valencia tar-tományban hivatalosan koleraszesnek nyilvánítták.

Táviratok.

— Fejérváry miniszter szabadságon. — Budapest, jul. 8. (Saj. tud. táv.) A honvédelmi miniszterium ve-zetését, Fejérváry Géza báró minisz-ter távollétének idejére, aki több heti sza-badságát ma kezdte meg. (R o m o n D e-sz) államtitkár vette át. A honvédelmi mi-niszter által minden csütörtökön 1 és 2 óra között tartatni szokott kihallgatáso-kat is az államtitkár ugyanazon napon és időben fogja megtartani.

— Felsőzlottott egyesület. — Prága, jul. 8. (Saj. tud. táv.) Az ifju-cseh parasztesületet hatáskörének tul-lépése miatt feloszlatták.

— Zavargások Londonban. — London, jul. 8. (Saj. tud. táv.) Bow-streetben a zavargások tegnap egész este tartottak. Kilencz óra felé oly nagy nép-tömeg gyűlt össze, hogy az egész utcát ellepte. Nagyobb csapat lovasrendőrség rendőrség kísérelte meg az utcát kiürí-teni, de sikertelenül. Több elfogatás és sebesülés történt. A walesi herceg kocsiját lovasság kísérte, mikor eltávozott az operából, mely a rendőrlaktanyával áll szemben.

— Nagy viharok Amerikában. — Newyork, jul. 8. (Saj. tud. táv.) Észak-Dakota Fargo városában rendkívül heves förgőszél volt, mely több embernek halá-lát okozta. Az északi Pacifio-vasut egyik vonata az orkánserű vihar következtében állítólag kiskiklott. Hiteles jelentés még nem érkezett.

Naptár.

Július 9. Szerda Róm. kath. naptár: Vörönik. Protestáns naptár: Kilyén. Görög-orosz naptár június 27.) Dávid. — A nap két 4 óra 12 perczkor, nyugszik 7 óra 37 perczkor.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 760 mm. dél-után 2 órakor 764 mm. Hőmérők: reggel 7 órakor C° +14,8, délután 2 órakor C° +22,3. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor N. 4, délután 2 órakor N. 6. Felhőzet: reggel borult, délután többnyire derült. Csapadék az utolsó 24 órában: 8 mm. zivatarral.

Egy kis állat-egészségügy.

Sportköröknek egyik ismert tagja a következő érdekes és nagyon is időszerű közleményt küldötte be a vadász-elek gondozásait illetőleg, melyre külön is fel-hívjuk olvasónk figyelmét.

Háziállataink közül egyiket sem fűzi oly szoros kapocs a gazdához és család-jához, mint a — vizslát. Az özvegynek a tehene, a juhásznak „Bodri”-ja mindig kivételek lesznek és maradnak, de ál-talanságban a vizsla az, mely a háztar-tásban a „belső” közé tartozik, mely he-lyet ő vonzalmával, hűségével és hasz-nálhatóságával méltán megérdemelt. Es-éppen ezen kedvencünknek tapasztalunk egy oly betegséget, mely a kutvának idő-vel elviselhetlen kínokat, a gazdának pe-dig a szárazkózsá mellett legtöbbször a tehetetlenség tudatában fájdalmat okoz. Ez pedig nem más, mint a fülbetegség egy neme, melyet a legtöbb esetben a fülrák név alatt jelölnek meg. Nem szándékom a fülrák lényegét és gyógyítási módját itt tárgyalni, arra hivatott nem vagyok és azt a szakemberekre bízom, de sok évi tapasztalataim után egy igen egyszerű óv- és gyógyszeres óhtajnak vadászta-saimnak ajánlani, melynek előnyös hatá-sát gyakran észlelhettem.

A vizsla a természetből hosszan le-lógó, finombőrű füllel van megáldva, gaz-dája által pedig egy „Czinta” felakasz-tására vagy a vezetőszíne alkalmaszására, a gazda nevének kitüntetésére szolgáló karikákkal, csatokkal, pléhtábláskával felszerelt bőr-vagy lánccal van ellátva. Ezen őv a fülcimpának szomszéd-ságában lévén, természetesen, hogy amint a kutya a fejét rázza, hosszú füleit ezen ővhöz veri. Az állat a fülkagylójában érzett fájdalmat a fej rázásával kívánja enyhíteni és ezáltal fülének legelő részeit irgalmatlanul csapja nyakörvének kiálló, néha éles és sűrű részeire.

Ennek természetes következménye, hogy a fülék szélső érzékeny részei meg-sérülnek; ezen sérülések a folytonos rázás következtében gyarapodnak, a kezdetben kirepedt, vagy megakasztott, fülbőrön vé-res nyílt seb képződik, mely a kutya fe-jének rázása következtében vagy éppel-nem, vagy csak nagy nehezen gyógyul be. A legtöbb ember ezen sérülést ne-vezi „fülrák”-nak, s aki tudja, hogy ezen állapot mily kínos az állatra, mily kelle-metlen a gazdára, az méltán iparkodik

zelm. Várakozásom nem csalt meg; ugyanaz a kopott tapéta, csuf, primitív butorzat, boros üvegek és poharakkal telt asztal volt itt reprodukálva, nem hiány-zott még a német császár színehagyott képe és a kakukóra sem a falról. S ott a földön elterülve feküdt öcsém, szíven ál-lóva, halva. Ah, a féltékenység biztossá tette a kezét, mely a vetélytársat készült az utból eltenni.

Ugyanakkor az óra tizet ütött, és egyszermind távoli zene csendült meg fülömben. Oh, jól ismertem! Vagy nem ugyanebben a szobában hallottam-e elő-ször, néhány évvel ezelőtt? A Tannhau-ser nyitányát játszta a fül-özeneke!

Amint öcsém oldalánál térdeltem, szép sápadt arcát néztem, megcsüdttem, hogy nem nyugsom addig, míg a gyilkosom igazságot nem szolgáltatok. De a halál nem engedte, hogy boszút álljak.

Egy napon Párisban a Morgneban egy baldokló tölé hajoltam, melyre lehetet-len volt rá nem ismerni, bár csak egyét-lehengyszer látam életemben és akkor is csak egy pillanatra. De ez a szabályos szép barna arc, kegyetlen ajak s a mely seförtardás a magas homlokuk csak egy ember lehetett: a cheyningi fatális szoba tulajdonosáé.

Anyá és feleség.

(A „Róbert hadnagy” folytatása.)

Az „Aradi Közlöny” számára francziából fordította: (K. H. L.)

Törös Tivadar.

— Amen! úgy legyen — volt az öreg márkiné válasza. — Ön a mi védszen-tünk, kedves szépem.

Néhány perc múlva könnyű ásitó-zást fojtva vissza hozzátette: — Nem feksznék meg le? itt az ideje! Kedves herceg, nyujtsa nekem a karját, hadd térjek a lakosztályomba. Hol-nap folytathatjuk a pártot.

— Holnap! — szólt a hercegné, — holnap alig hiszem. Ugy emlékszem, hogy

a herceg holnap hajnalban szándékozik kirándulni egy barátját meglátogatni. Egy francia párt, akinek a környéken földjei vannak. Ugy-e, barátom, az volt a szándéka?

Az ezredes azonnal véghetetlenül megkönyebbült; kezdte megérteni, miért adatott meg oly könnyűséggel a találka Róbertnek; hanem öröme nem tartott sokáig, mikor a herceg választ hallotta.

— Igaz, kedves Helén, hogy én így terveztem, hanem lemondtam róla, leg-alább holnapra.

A hercegné homloka elkomorodott, és az ezredes arcán is látszott a rossz kedv. A herceg tehát gyanakodott, vagy csak szélszélből mondott le tervéről?

A hercegné azonban csakhamar visszanyerte hidegvértségét és nem is kérdésősködve a herceg szándéka ily hirtelen való megváltozásának okát, nagy-szerű biztossággal válaszolt:

— Ami engem illet, én nem vagyok olyan változékony az elhatározásaimban, mint a herceg, és holnap reggel nagyon korán szándékozom felkelti egy ájtatos bucsujárásra, amit már régóta tervezek, és amelyről semmi áron nem akarék le-mondani, kivált most, mikor egy óhajit kell teljesítenem.

— Bucsú! — kiáltott fel pajzánnal Móríc — én is önnel tartok, sőt azt tes-zem hozzá, hogy mindnyájan önnel tartunk.

— Nem úgy, — felelt a hercegné — az ön jelenléte megzavarhatná a sikert mert a márkiné és Chalandray kisasz-szonyon kívül önök mind rossz katho-likusok.

— Azt hiszem, kedves Helén, — jegyzé meg a herceg — hogy nem csi-nál titkot ennek a bucsúnak a czéljából. — Semmiképpen. Nem messze van a bucsuhely: egy kis falu templomában vannak egy köztisztelőnek örvendő szent-nek a csontjai, ahova husz métföldről járnak az ájtatosok, és elegendő a szent ereklyéket megérinteni, hogy a láztól és

mindennemű bajtól megszabaduljon az ember.

— Nem tudtam, kedves Helén, — válaszolt a herceg egy kissé szárazon — nem tudtam, hogy ily orvoslásra van szüksége, vagy talán megelőzni akarja a bajt?

— Ejh! — sugta öcsése fülebe az ezredes — de ki tudja? Ez a szent ta-lán megóvja az embert az alvajárástól.

— Nem is magamért megyek, — jegyzé meg a hercegné — hanem egy családtagjért, egy barátoméért, akit úgy szeretek, mintha saját leányom volna. Klára végett megyek.

— Ebben az esetben nekem el kel-lene önt kísérnem — szólt a márkiné.

— Ah! asszonyom, — viszonzá a hercegné — higgye el, hogy igazán boldog volnék; hanem az ön korában, ami-lyen szenvedő ön és most ily előrehaladt szezonban, ködös időben, ez nagy vigyá-zatlanság volna.

— Csakugyan, nagymama, — szólt Móríc — elégedjünk meg mindnyájan azzal, hogy a hercegnének köszönetet mondjunk azért, amit a hugomért akar tenni és hagyjuk őt menni, de mégis az-zal a feltétellel, hogy érettnék is imá-dozzék. Nem vélekedik ön is így, herceg?

— Kedves Móríc, — felelt amaz — én mindig a női véleményén vagyok és mihielyt ő azt hiszi, hogy e közbenjáró bucsúnak lesz valami jó eredménye, én is beleegyezem jó szívvél.

— Hm! — mormogta az ezredes bajusza alatt — amit asszony akar, isten akarja. Ha ez a közmondás nem létezne még, a hercegné feltalálta volna.

— Ah! — jegyzé meg Móríc — ha bennünket ekként hagynak el, mit fogunk mi csinálni? En egy halász-parti ajánlok.

— Bocsásson meg, ha nem veszek részt benne — szólt a herceg.

— Es ön ezredes.

— En kedves Chalandray, nem kívá-nok egyebet; hanem egy kis dolgom van

minden olyast elküldni, ami ezen állapot előidézhethet.

Legtöbbször és leghatározottabban előidézi ezen bajt a kutya fülszatomjában összegyűlő fülmocok. Fiaiatlabb, jól táplált és kevés mozgást tevő kutyákat elrepi szörten testrészükön egy pörse-néses, pattanásos kiütés, mely a fülszatomjába is befeszül magát. Végre egy, a fülszatomra ragadt kullancs, egy a fülszatomra fészkelő kutyaféreg, de még egy bolha is kezdeményezője lehet az ideges kutyának a fülszatom megfertőzésének.

Ne tessék nevetni. Egy szetter kutya bolyhos füleiben egy óda tévedt volna sokáig kizozhatja a szegény állatot, ki tőpka körüli talpával kis ellenséget buvá helyéből ki nem tudja riasztani. Engem éjjeli álomból költött fel kutyám, s addig nem hagyott nyugodni, míg a füleiben lévő bolhát meg nem találta és el nem távolította. Az igaz, hogy ezen kutyám azokhoz tartozik, a melyekről azt szokták mondani, hogy: „csak beszélni nem tud”, s mind a ketten úgy megszoktuk egymást, hogy úgy szólva már csak a szemünkkel beszélünk egymással.

Az elmégesedett bajt megelőzendő, annak elejét kell venni. Amint tehát a gazda észreveszi, hogy kutyája kezdi gyakran a fejét rázni, azt azonnal tüzetesen vizsgálja meg. Megjegyzem, hogy ha állat bántja a kutya füleket, úgy az rendesen gazdájához vagy jóakaróihoz fordul, s ilyenkor egy kis szorog-kutatás után felszabadítható ő kelme kizozójától. Ha a kutya füleiben gnyladásos kiütések vannak, ami, amint mondtam, a test más részén is előfordul, akkor a kutya soványabb kosztra fogandó, vele farsztóbb mozgás teendő, és ha lehetséges, ételbe hajtoszer keverendő. De egyáltalán tanácsos a fülszatom vizel kimosni és a pattanásos helyeket naponta kétszer petróleummal bekenni. Végre, ha azt észlelem, hogy a kutya fülszatomjában mocok gyűlnek, úgy azt finom olaj, de még inkább petróleum befröcsken-dezővel által iparkodtam eltávolítani. Ezen célra legjobb a minden háztartás-ban lévő varróegip kenő-fecskendője. An-nak vékony vége a fülszatomba a csato-na nyúlással bevezetve, a fecskendő fene-kére alkalmazott nyomás után a kenő-an-yag a fülszatomba hatol. Ha ez nap-jában háromszor ismétlődik, a kutya két-három nap alatt fájdalomtól megszaba-dul. Mind a két esetben azonban, ahol csak lehetséges, amint a kutya elkezd-i tartósan fejét rázni, nyakörvét azonnal el kell távolítani. Végre szabadon felel-tem, hogy kutyák nyílt sebére a pe-tróleum hatásos ellenszert alkalmazhatjuk. Akár nyálhatja a kutya kapott sérüléseit, akár nem, előnyös azokat napjában leg-alább kétszer langy melegvízzel kimosni és petróleummal bekenni. Ez a szer az állatnak fájdalomat nem okoz, miért is annak alkalmazását szívesen tűri, és ere-d-ményében pedig meglepő hatású.

Sz. K.

HIREK.

— **Arad város törvényhatósági bizottsága** ma délután 4 órakor fogja megtartani július havi közgyűlését. A napirenden számos fontos tárgy van.

— **A Szárazér** — mint hétfői számunkban említettük — fontos szabályozásnak vetik alá, mely hivatva lesz Gáj külváros a folytonos szorongatásoktól megmenteni és a határban levő posványok lecsapolását eszközölni. A terv az, hogy a Gáj orvosi-utczától a Jakabffy-tanyáig nagy részben más meder adas-sék a Szárazérnek, másrészt átvágással a meder megrövidíttessék, miáltal esése nagyobb lesz. Az első átvezetés a péc-ska-ut jobboldalán levő dűlőnél hidig-terjed. Az átvágás itt nagyon indokolt, mert az árkot a mederben tartani nem célszerű. A mostani medernek nem le-het olyan partokat adni, hogy vízduzza-dás esetén a kiöntést meg lehessen akadá-lyozni. Az új meder csak 7 katasztrális hold földet vesz igénybe, ami nagyobb-bára rést és kaszáló, a szántóföld igen ke-vés. De az új meder által a város a régi mederből megnyer 35,5 katasztrális hold földet, ami igen kitünő szántóföldnek ígérkezik. E szerint a földnyereség ha-sonlíthatatlannal nagyobb, mint a veszté-ség. A kész tervezet felülvizsgálását a helyszínen egy szakbizottság eszközöl-te, mely Parecz István elnök, Virágh Lajos, Boros Vida, Halmay András tagokból állott. Ezen bizottság tegnap reggel fél 6 órakor bejárta a Szárazér azon részét, melynek szabályozása már most fogantatba vehető, s miután a terve-zést helyesnek találta, a tanács előtt ja-vasolja annak elfogadását. Így a terv keresztülvitelével Gáj külváros nem-csak az árvízről, de posványaitól is végleg megszabadul. A Szárazér másik részének szabályozása egyelőre függőben hagyatik, mert itt a szabályozás magán-tulajdonosok földjeit érintené és azokra nézve külön egyezkedés szükséges. A szabályozási tervet má a mai városi köz-gyűlésnek előterjesztik elfogadás végett.

— **Folytatolagos sorrend.** A városi köz-gyűlés tárgysorozataba folytatódott felvetéset: 37. A múltis m. kir. Belügyminis-terium leirta a tisztviselői szabályrendelet jóvá-hagyására iránt. Kiadta Hofbauer aljegyző.

— **Az adókövető-bizottság** csütörtökön, folyó hó 10-én, a kárpótlás, kefékötők,

kéjhölgy-telep, keményítőgyár, kémény-seprő, képfaragó, kertészek, kerékgyártó, kések, kézműkereskedő, keztűsz, közsze-neladó, káptalamészó, kosztadók, kosár-fonók, kolbászkészítő, kovácsok, kolára-gók, kolcsónkönyvtár és könyvesek III. oszt. kereseti adóját fogja megállapítani. A tegnapi tárgyalásról elmaradt gyű-mölésirások, hajlászok, hajótulajdonosok, halkereskedők, hangszerkereskedők, ha-rangöntők és harisnyaszövő adója ma állapítatik meg.

— **Menetdíj-leszállítások.** A m. kir. államvasutak a szállóbiratos és kirán-duló közönségnek ismételt kedvezményt nyújtottak. Ugyanis a menetdíjakat Radna-Lippáig és vissza teljesen leszállították és pedig Aradról Radnájig lesz az I. oszt. 50 kr. II. oszt. 40 kr. III. oszt. 25 kr.; Aradról Paulisig lesz az I. oszt. 40 kr. II. oszt. 25 kr. III. oszt. 15 kr.

— **A Concordia-egylet** augusztus 10-iki zászólószentelése rendezésében nagy buz-galmat fejtenek ki s ez ünnepléses aktus iránti érdeklődés el van terjedve társa-dalmunk csaknem minden részében. Ő felségének és József főherczegnek hódolatteljesen már elküldte a rendező bizottság az aranyoszlopokat. Jelenleg a koszorúsleányok és vőfélyek felkérése és a meghívók szétküldése van folyamatban. A koszorúsleányi tisztet eddig elvállalták: Bendik Etelka, Szendrő Etelka, Kristyó Mariska, Böhm Laura, Verbos Emilia, Földes Margit, Grünwald növérek, Heim Etelka, Laubner Linka, Krispin Flóra, Scherhag Franciska és Augustza, Hanschl Paula, Ernyey Hermína és Papla, Pohl Ilonka, Domonkos Janka, Weiler Mariska, Barkó Ilona, Brusich Irma, Novotny Aranka és Margit, Stein Helén, Hartmann Hajnalka, Kondor Flóra, Fischy Lujza, Weiss Berta, Schattner Katica (Belgrád). A meghívások és zászólások szétküldése folyamatosan van. A funkcionárius hölgyek széles pi-ros brokatszálagra tűzött ezüstkoszorút kapnak emléklül, s anilyet kapnak a szereplő fiatal embereknek élen mint rendező, Scherhag Ernő nagy buz-galmat fejt ki.

— **Jóváhagyott nyugdíjszabályzat.** Arad város tisztviselői szabályzata legtöbb módosításon ment keresztül. Így a nyugdíjkorhatár felvetették a községi ta-nítók is; továbbá bevették a szabályzatba a halottasnyergyek kiutaltványzását is, mit eddig mindig közgyűlésileg kellett eszkö-zölni. Ez utóbbi módosítást is jóváhagyta a miniszter legközelebbi kelt leirátával.

— **Örvendentes reformok a közúti vas-utnál.** Ugy értesülünk, hogy augusztus hó 1-től kezdve a közúti vasut forgalmában a közönség által oly rég óhajtott és — valljuk meg őszintén — a vasutársaság érdekében is annyira kívánatos reformok még is csak életbe fognak lépni, s 10 perczenként fognak a kocsik közlekedni. Együttal omnibuszkocsi-járatok szerve-zését is kilitásba vette a társulat, s így remélhető, hogy közúti forgalmunk meg fog felelni azon igényeknek, melyeket egy oly élénk és nagy város viszonyai, mint Aradé, követelnek.

— **Az időjárás** nálunk pompásra vált és kellemesen hűvös időjárásunk van. Kedden este fél 11 óráig zápor volt, mely a levegőt nagyon is lehűtötte. Tegnap azonban teljesen kiderült s a ter-mészet mindenfelé felüdült. A keddi esti hideg, úgy látszik, annak volt kifolyása, hogy az ország több helyén nagy jég-ve-rés volt. Így Erdélyben Csikszeredán és környékén nagy kiterjedésben 2 és fél óra hosszáig esett a jég, teljesen tönkre-téve a szép reményekre jogosított ter-mést. A fővárosban hétón hajnalban nagy orkán dühöngött. A szél olyan nagy volt, hogy a lakóházakat a sző szoros értel-mében megrengette. Kisbányán szintén nagy vihar volt, mikor is a villám agyonütötte Márta Augustin birót. Várhelyen és Pancsesden szintén nagy felhőszakadás zúdult alá. Torda-Szentlászlón a felhőszakadás annyira felduzzasztotta az ottani kis patakot, hogy az kiöntött és a buza-vetéseket elárasztotta. Csákyán és Zila-hon szintén nagy jég esett. A jégzár-por a mezőn számos munkát a gyón v-ert. Képzeltető, mekkora jég esett; darabok-ban hullott alá az isten csapása. Róza-hegyen július 7-én szintén nagy jég esett, nemkülönben Temesben a rékasi járásban Iktáron, József-falván, Petrovcsellón, To-pecezen és Kiszetón a határ nagy részét elpusztította a jég. Nagyszében is nagy károkat okozott. Az időjárásra vonatkozó kilitások e héten (6-tól 14-ig), meteorolo-giai forrás szerint, a következők: A hét elején és vége felé, csekély hókiebbedés mellett, helyenkint esővel, itt-ott zivatar-ral változó, részben szeles. A hét dere-kában ellenben többnyire csendes, szára-zabb és melegebb.

— **A főigazgatói kinevezések,** úgy lát-szik, még nincsenek az eldöntés küszöbén, mert a legellentétebb hírek kelnek na-ponként számrá az írtésében levő ho-lyek betöltését illetőleg. Lapunk tegnap-i számában közöltük az „Egyetértés” után, hogy a nagyváradi tankerületi főigazgatói állásra Gerevich, a kolozsvári pedig Kuncz Elek igazgatók volnának kize-melve. Egy erdélyi lap szerint a kolozs-vári állásra Szamosy volna a jelölt, míg a „Pesti Hirlap” legújabb száma avatott

forrás után. A küszöbön álló változásokról következőket írja: A pécsi tankerületnek Mészáros Nándor elhalálása következtében megüresedett — legutóbb Széksef-hérvára áthelyezett — székébe legköze-lebb Spitzkó Lajos a beszerzésbányai kir-kath. főgimnázium igazgatója és a beszer-zésbányai tankerületi főigazgató he-lyettese fog kinevezetni. — Üresedésbe jut a nagyváradi tankerületi főigazgatói állás is Petrovich Ferencnek kanonokká való kinevezetése következtében, de ez a tiszt egyelőre nem töltötte be, mert Pe-trovich még egy fél évig fogja végezn-i tankerületének teendőit. — Erdőy Béla drnak a Ferencz-József nevelőintézet kor-mányzójává való kinevezetése folytán megüresedett kolozsvári tank. főigazgató-ságot — mint halljuk — egyelőre Finály Henrik, a kolozsvári egyetem tanára fogja vezetni.

— **Lelkiismeretesség.** Polgármester ur tart az udvaron két gyönyörű pávát, melyek az időjárásához is értenek. Odavetődik a vá-rosházhoz A. G. barátunk kutyája, bizonyo-san, hogy a polgári joggal járó adót kifizesse. A szép páva tolla megtetszik neki és mint-hogy vágyait gyorsan akarja kielégíteni, rá-rohan a mit sem sejtő szegény pávára, a mely éppen azzal foglalkozik, hogy megsza-porítsa a páva-világot, ilyen számos tojás te-jében. A kutya darabszáma kezd kiépni a páva tollát s az az anyai ösztönnél fogva egy világot sem akarta odahagyni a fészéktől, ott rugkált a tojások felett, legnagyobb ré-szt agyonzúgta. E közben rémesen kiabált segítségért. Meghallja ezt hivatalból B. A. bátyánk és bár egy-két 9 esztendő sulyosodó vállaira, nem keresi az ajtót, hanem kinyrik az iroda ablakán át, hogy a szorongatott páva-nemzetiséget megmentse. A kutya ekkor kerekelt odott, de hajl! a kis pávák már fel-vették a néhai nevet, mielőtt még születek volna s éppen maga az anyjuk volt a gyil-kos. A lelkiismeretes hivatalnokot azóta a torony alatt elkeresztelték páva-gulyának.

— **Halálozás.** Özv. Faludy Józsefné szül. Bagi Terka mint hitves, Faludy Mátyás és neje Knorrblat Borbála mint szü-lők, Faludy József, Béla, Dezső és mint gyermekek és ezek nagyszülei: Zabojszky Mihály és neje; özv. Szabados Jenőné sz. Faludy Mariska, Faludy Károly h. jegyző mint testvérek; Bagi László Kecskeméti t. h. város árvaszéki elnöke mint após, Dr. Bári Béla jogakadémiai tanár, Bagi Juliska férj. Szabó Misiné, Bagi Mariska férj. Bodogh Lajosné, Bagi Lenke férj. Tary Endréné, ifj. Bagi László joggya-kornok mint sógorok és sógornők, v. la-mint számos rokon és jóbarát nevében megrendült szívvel tudatja forrón szeretett férje, jó fiok, gondos apa, áldozatkész testvér, vő, sógor és jó barát Faludy József dobegyházai körjegyző urnak élete 38-ik évében, második házassága har-madik hetében az Úr Isten megfoghatatlan határozatától súlyos betegségben töltött két heti szenvedés és a halotti szentségek ájtatos és öntudatos felvétele után 1890. július 5-én történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 7-én fognak a róm. kath. szertartás szerint a m.-dobegyházai sírkertben örök nyugalomra he-lyeztetni. Az engesztelő szent mise áldo-zat f. hó 7-én fog a Mindenhatónak be-mutatni. Legyen áldott emléke! Legyen könnyű neki a föld! M.-Dobegyháza, 1890. júl. 6-án.

— **Megörült síkaszó.** Németh György postagyakornokot, akit tegnap sikasztás miatt elfogtak, a rendőrvosv átküldte ma a megfigyelő osztályba, mert tébolyodottnak látszik. Meglehet különben, hogy tettei az örötséget.

— **Az egér** tudvaleg minden lyukba bekocog. Könnyű neki bemenni a lyukba, de hogyan mehetett be a város városházi rak-tárába, hol minden csupa kő, ajtó, ablakok zárak és hozzá még enni sem kap egyebet, mint néhány vaslapot? A toronyalatti sok f-azon főt: hogyan került a raktárba az egér? Sok feltörés után rájöttek, hogy biz az ő-űvegkereskedésből került be azokkal a lámpa-űveggekkel, melyek szalmával vannak beco-magolva s melyek hivatva segédekert nyu-jtani a jó pernyáinak halvány világosságához. No de mindegy, denique az egér megvölt. Az illetékes szakközleg üléseleg kimondot-ták, hogy tatik-tetik az egérnek, szóval hogy ki kell őt pusztítani a világból. Beszerettek azonnal vagy 5 ftt áru mérget és megbiztak egy alkalmasított, hogy a mérget az egérnek adja be. Az alkalmazott sz-ű szerint vette a megfigyelést és meg akarta fogni a kis jószá-got. Még tán osztály is vitt magával. Azonban mikor bement, elfelejtette maga után betenni az ajtót s azon az egér olyan szépen kiko-cogott, mint ahogy be nem kocogott. Így történt, hogy a torony alatt megezés nem történt s megmaradt a sok mérge a város nyakán. Ajánljuk tisztelt öngyilkosaink figye-lmébe.

— **A temesvári bűnjelek vándorlása.** Arra a hírre, hogy Vozári vizsgálóbíró a Telpisz-féle magánlaboratóriumban vizs-gáltatja meg a hírhedt lutri-tokokat, a védőügyvédek tiltakozó előterjesztést akar-tak benyújtani a törvényszékhez. Kide-rült azonban, hogy ez a hír téves s al-kalmasint a vizsgálat érdekében hallgat-ták el a valóságot. A tokokat ugyanis Felletár Emil dr országos vegyésznek küldte el a vizsgálóbíró meg csütörtökön. Nem kis meglepetést keltett a törvényszék-nél Felletárnak ma érkezett levele, a melyben tudatja, hogy a 3-án postára adott tokok, a lottópör legfőbb bűnjelei, mindezeideg nem jutottak el hozzá. A pos-takönyv tanúsága szerint a tokokat két csomagban indítottak utnak: külön a tíz sötétet s a nyolcvan világosat is külön. Ha holnap reggelre azt nem jelenti az országos vegyész, hogy a tokok már Bu-dapestben vannak, rögtön összeül a törvény-szék s megbeszéli a tenni valókat. —

Erre a rendkívüli ülésre azonban nem lesz szükség. A temesvári távirat megérkezése után felkerestettük azonnal Felletár Emil urat, a ki tudósítónk előtt kijelentette, hogy most már kezei közt vannak a ne-vezetes bűnjelek, melyeknek elmaradása őt is föltöltötte aggasztotta. Az egyik cso-magot tegnap este kapta meg, a másikat pedig ma délelőtt s megérkezésükről le-vélben értesítette Vozári vizsgálóbíró.

— **Honvédek sirja.** Vizaknáról írják: Folyó hó 3-ikán óriási zivatar dühöngött a mi kis városkánk határán, amely tö-méntelen kárt okozott. Mikor a zápor le-csendesült, csodálkozva vették észre a só-bánya területén járó emberek, hogy az úgynevezett „sülyedt akna” (felhagyott sóbánya, mely a század elején beomlott) telve van vízzel. A zavaros vízben macs-kák, kutyák hullái között egy emberi kar is volt látható, s azonfelül nagymennyi-ségű deszka és fadarab. Nemsokára ki-bukkant egy egész emberi hulla. A pol-gármester és bányanagy egyetértőleg in-tézkedett, hogy az illető holttest kivetés-sék, ami másnap délelőtt — nagy tömeg jelenlétében — meg is történt. Egy sze-beni iparos és egy helybeli pénzgyőr, Mohai Géza, mentek be, és egy tutajon körülhajtóva az egész vízfelületet, négy hullát hoztak ki a mélységből. Ezek egyike három év előtt ugrott be a mélységbe. Az öngyilkos jól fel volt ismerhető. A többiek pedig (deklant még szaporodott számuk) meggyanulnázva honvéd halot-tak, akiket február 6-én, a csatát követő napon dobtak be oda. A hullák egyike — a hiányzó fej kivételével — egészen ép, még a körmei is megvannak. Orvosilag megállapították rajta a lövés és vágási sebeket. A másikkal pedig mindkét lábát elhorolt — térően alul — az ágyugolyó. Az idegrostok, hús, stb. egészen megf-ekedtek a sós vízben, és cseppszertű ál-lományt képeznek. A víz felszínén most is folytonosan mutatkoznak egyes hulla-darabok és egész testek is. A magyar la-kosság körében általános az érdeklődés és részvét. Szegény honvéd hősöket, akik negyvenegy és fél éven át feküdtek a mély-ségben, holnap fogják a föltétes politikai hatóság intézkedésére díszesen eltemetni a sülyedt bányával álló honvédek-emlék mellé, a melyet Szentlőrinc Bakk Endre plébános buzgó fáradozása hozott létre a vizaknai magyarság derokas tá-mogatása mellett még 1890-ban. Jellemező, hogy Szebenben az a hír terjedt volt el, hogy Petőfit is megkapta (?) s számos kíváncsi egyén rándult ki, hogy megnézzék! A bányaterület különben leg-nagyobb részben sülyedéseket és hasada-sokat mutat. Igazán örülni lehet rajta, hogy a művelés alatt levő bányák nem forognak veszedelemben.

— **Új fegyver — lőpor nélkül.** Alig hogy a delegációk megszavazták az új löpört, a füstnélkülit s az ezáltal szüksé-gessé vált fegyverátalakítást, már is újabb fegyver hírt hozták Franciaországból. Giffard Pál a feltalálója, aki nem lőporral, hanem sűrített gázzal adja meg a lökést a lövegnek. Egy történetben van három-száz csepp ilyen sűrített gáz. Az arra való készülék megnyomása egy cseppet a sűrített tartalomról kiszorít, amely az-tán a levegőre érve, azonnal átmegeg lég-nemű állapotba, miáltal olyan fészertő-gyakorol a löveg, hogy azt nagy távol-ságra hajítja. Előnye, hogy a fegyvert nem rongálja meg, nem is piszkítja, de ami fő, meg nem tüzesíti, mert a fejlődő megeget a fizikai átmenet folyós ál-la-potból légneműbe, fölemeszt. Ha három ilyen sűrített gázzal tele hüvelyt víz-sz magával az ember, elég neki 900 lövés-re, miután egy hüvelyben 300 csepp van. Ha a távolság nagyobb, a csöppnek is na-gyobbnak kell lenni, aminek szabályozá-sára szintén van a fegyveren megfelelő készülék. Egyelőre csak vadász-fegyvere-kül fogják használni az új találmányt, Giffard azonban már készítet egy katona-fegyvert is, melyet a francia hadügymi-niszter most vizsgált meg. Giffard talá-lmányát már többen megvették, hogy sza-badalom mellett a világ különféle részei-ben gyárthassák.

— **Termés Tövisgyházán.** A tövis-egyház terméssről az aratásról ottani tu-dósítónktól a következő értesítést vettük: A káposztarepce már le van aratva és kicsépelve. Sok kárt okozott benne a szipoly és a földi bolha; s a pusztítások folytán 1100 öles holdanként 3 és fél mé-termázsra történt. A learatott rozs hol-danként 21 (17 kévés) kereszt- és 8 kévét termelt átlag, és így átlag holdanként 6 és fél métermázsra lehet számítani. Az ide-i buza-vetések sem voltak egy-formák; a később és gyengébb földbe vetett buza sokkal jobban sikerült, mint a korábban és televénydusabb talajba vetett, mert míg előbbi nem volt meg-dőlve és a szem telte és piros volt, addig az utóbbi megdült és a szem összehú-zódott. A buzaszemek ezen összehúzóda-sát az elmúlt hónap utolsó napjainak tik-kasztó hősége okozta. Egyébíránt átlag-ban egy holdra 18 kereszt és 7 kévét jutott, mely egyre-másra 45 százalékos buzát fog szolgáltatni. Az árpát illetőleg a hatsoros már le van aratva, de a szem itt is szorult. Job-ban sikerült a kélsoros, melyet az aratók ma este felé kezdenek aratni. A za-bra nézve igen jó hatással volt a hőség előtti eső, hogy az a mögött silány minőségű

zab most szép reményre jogosít. A do-hányra és kukoricára igen szük-séges volna egy jó eső, mert különben a dohány „elvéhül”; itt-ott a még csak látnyi magas dohány már virágozik, ki-vált az első ültetések. A szükséges eső, hálá az Égnek, megered, és a legjobb hatású lesz. (r. l.)

— **A dán turisták.** kik úgy Buda-pest szépségétől és nagyvárosi jellegétől, mint az irántuk nyilvánuló rokonszenves figyelemről, mint egy értesítő írja, el-vannak ragadtatva, elhatározták, hogy külföldiségre fogják kitéjezni Kame-r-mayer polgármester előtt köszönetüket az előző évi fogadtatásért, melyben Bu-dapestben részesültek. A dán utazók külföldiséget Múzeumát Henrik fogja hozni a polgármester elé vezetni.

— **Rövid hírek.** Baleset érte gróf Uexküll-Gillebrandt altábornagyot; a lo ki-gyrott alóla, mikor a félbába a kengyelben volt s az altábornagy megrúgott. — Néh. Brüll Miksa 20 ezer forint hagyott jóté-kony célra. — Nagy pártlakó ma volt Kolozsvárról Hegedűs Sándor tisztele-tére. — Zala György szobrász elkészült Ujházy Ede mellszobrál. A Vaskapu szabályozását hivatalosan ki- és átadták a vállalkozónak. — Bárá Sebach Tekla kis-asszony fürdés közben a Rábába fullt. — Orbán Balázs megermentéséi ügyében a kir. ügyészség megtette a kellő lépéseket. — A szabadvai affáirban újabb hírek sze-rint Olav volt a kezdő, azt mondván: „A kir. ügyész éppen olyan gazember; mint a vádlott.” — Mezőtúron Takács Gábor egy késsel leszúrta a saját öreg édesanyját. — A királyi kassza szony esküvéje, melyről az volt a hír, hogy elhalasztotta, megtartatik f. hó 31-én.

— **X. — Az „Entreprise des pompes funéres” aradi és temesvári rendező intézet a következő temetést jelenti be:** Boné Istvánok Papp Marja meghalt 1891. július hó 7-én délután 43-k éviében; temetése július hó 9-én délután 4 órakor fog illés utca 22-ik számú házban örök nyugalomra térni.

Közigazdaság.

— **Aratás.** A mezőgazdasági állapotról és a folyamatban levő aratásról a követ-kező újabb értesítéseket vettük:

— **Csusz vidékén** (Komárom-várme-gyében) a buza-vetésék szépen érnek, aratják; a rozsda által meg nem táma-dott vetések úgy mennyiségre, mint mi-nőségére nézve jól fizetnek, a kálászok túlnyomórészt vastagok és teljesen egész-séges piros és acélos szemekkel teltek, helyenkint, ahol megfőlt a buza, van elég szorult szem is. A rozs aratása be-fejezést nyert, cat holdanként adott átlag-ban 12 keresztet, helyenkint azonban 16-ot is (26 kévés) és így körülbelül 8-10 métermázsra magot fog szórni egy cat hold termése. Körai faj árpaik roha-mosan érnek, aratják; későbbiek még több-nyire zöldék. Zab sokat javult, általában vére jó közepeternést ígér. Tengeri és kapás növényekre az időjárás megf-éte-sen kedvező. Bükkönykeverék nagy ter-mést, adott cat holdanként 25-28 mé-termázsra, ellenben a luczerna második kaszálása csekély hozammal fizet.

— **Ináncs és Csobád vidékén** az időjárás változó, de azért meglehetősen jó a folyamatban levő aratásra; cat, holdan-ként a buza átlagban 18-20 keresztet fizet, rozs gyengébben állott, kisebb ho-zamot ad, mivel férgek is huzamosabb ideig pusztították; a szemminőség is gyengye. Arpa javult, — ellenben zab, is-mét hanyatlott. A repcét learaták, csepp-lese folyamatban van, kilegítetnek mond-ható. Tengeri az utóbbi időben jól fejlő-dik, meglehetősen áll.

— **Nagy-Iván vidékén** Heves-várme-gyében a buza szépen ér, helyenkint azonban a hirtelen beállott hőség kárára volt, gyorsan beért s a szem kissé meg-szorult, átlagban 30 keresztet adott; rozs keresztzárára kevesebb mennyiségű, — de minőségére nézve kitagadatlannak mond-ható, az eredmény átlagban 22 kereszt. Arpa meglehetősen áll. Zab kaszálást ki-hányta, gyengén áll s csak közepes alóli termést ígér. Tengeri és dohány kilegítető, de az esőt kívánja. Szőlő szép termést ígér.

— **Ekel vidékén** (a Csallóközön) a buza szemképződésére az utóbbi időben a forráság nem volt nagyon kedvező; mind-aztal a termés kilitások, leszámítva azon területeket, hol a szipoly és a rozsda oko-zott kárt, — jó közepesérteknék jellezhe-tők. A buza és rozs aratása helyenkint folyamatban van, keresztzárájra jó termést al, minőségére nézve is kilegítető. Tavasz-i buza még zöld és silány. Tavasz-i árpa jól kifejtett szemű, jó termést ígér. Zab javult s most már közepeszerűen áll. Repcésreplés folyik, a terméseredmény úgy minőségileg, mint mennyiségileg ki-elegítő. Burgonya nagy hozammal biztat. Takarmány és czukorrépa meglehetősen, de helyiely-közzel még mindig férgek káro-sítják.

— **Nagy-Atád és Simongát vi-dekén** az időjárás nem kedvező a növény-zetre, többnyire nagy hőség uralkodik, már hetek óta nem volt eső több község határában. Ezen abnormis időjárás da-cára, az ide-i termés kilitások megle-hetősek. Repce 5-6 métermázsra ho-zamot ad, s cseplik. A rozsaratás nagyobb részben már megtörtént; a termésered-mény 30 kereszt (15 kévével) számítva keresztjét és így körülbelül 12 hekto-liter várható. A buzát is aratják s szal-mára és szemre nézve jó termést fog adni; cat, holdanként átlagban szá-mítva 40 keresztet, helyenkint 50-re is. Arpa szépen áll, aratják; jó közép és köz-pesérteknék jellezhető. Zab jó középze-rieten áll. Tengeri alacsony és fonyadt. A répa levele sárgul, esőre nagy szüksége van. Sarjtermésre nincs kilitás.

